

Státní rostlinolékařská správa

Sídlo organizace: Těšnov 17, 117 05 Praha 1
Korespondenční adresa: Ztracená 1099/10, 161 00 Praha 6

Česká Lípa 10. 6. 2013
Č. j.: SRS 031601/2013

Oblastní odbor SRS
Pražská 765
440 01 Louny

Zpráva č. 11 - Oblastního odboru Louny o výskytu škodlivých organismů a poruch za období 3. 6. až 9. 6. 2013

1. Počasí

Počasí v období od 3. 6. do 9. 6. bylo lokálně velmi proměnlivé. Počáteční chladné a vlhké počasí s přibližnými denními teplotami mezi 12 °C až 18 °C vystřídalo oteplení s lokálními srážkami, kdy denní teploty dosahovaly až k 26 °C. Minimální noční teploty se pohybovaly poblíž hodnoty 10 °C. Závěrečný den období byl opět ve znamení prudkých a vydatných srážek, s bouřkami a krupobitím, které opět přispěly k dalším velkým škodám na zemědělských plodinách. Celkové srážkové úhrny se lokálně velmi lišily, vždy však byly nadprůměrné, např. 26 mm v Kvítkovicích na Turnovsku, 40 mm v Havrani na Mostecku, 42,3 mm v Žatci, z toho 26,3 mm v neděli 9. 6.

2. Výskyt škodlivých organismů a poruch

Vydatné srážky a následné povodně v Čechách, zastavily veškeré zemědělské práce na polích. Rozvodněné toky zaplavily mnoho pozemků, další škody jsou způsobené vysokou hladinou spodních vod. Velká část intenzivně obdělávaných porostů v celé oblasti je podmaččených a především v Ústeckém kraji i zaplavených. Rozsahy škod na zemědělských plodinách nelze dosud odhadnout. První orientační závěry:

- Okres Louny (údaje z oblasti Žatecka) - přibližně 500 ha zaplavených zemědělských pozemků a více než 2 500 ha zemědělské půdy zamokřených vysokou hladinou spodní vody v blízkosti toků a na hůře propustných podložích. V současné době se zde zemědělci snaží odvést vodu z polí nově vyhloubenými kanály a čerpáním.

- V okrese Litoměřice bylo zaplaveno rozlehlé území povodí Labe o výměře několika tisíc hektarů od Štětí, přes Roudnici n/L, Litoměřice až po Lovosice. Kulminace hladiny nastala ve středu 5. 6., při výšce hladiny v Litoměřicích 906 cm a průtoku 3 900 m³/s. Pokles hladiny je velmi pozvolný, takže je nebezpečí, že zaplavené plodiny odumrou. Jedná se převážně o plochy zeleniny, brambor a chmele.

- V okresech Ústí nad Labem a Děčín je situace na zemědělsky obdělávaných plochách podél řeky Labe obdobná jako v okrese Litoměřice.

- V okresech Libereckého kraje nebyla situace tak závažná, přesto byly lokálně zatopeny pozemky podél některých místních toků, Jizery a Ploučnice. Zde jde především o zatopení travních a lučních porostů.

Z více lokalit jsou hlášeny nové velké škody po prudkých přívalových deštích doprovázených bouřkami a krupobitím v neděli 9. 6. Opětně došlo ke splachům ornice, poškození a polehnutí porostů, dalšímu podmačení a zatopení mnoha hektarů zemědělsky obdělávaných ploch.

Na většině zamokřených ploch nastal rozvoj houbových chorob, hlavně v obilovinách a v ovocných sadech. V místech, kterým se povodeň vyhnula a tam, kde půdní podmínky dovolují použití techniky, probíhá hnojení, ošetření proti plevelům, živočišným škůdcům

a hlavně houbovým chorobám. Provádí se intenzivní sekání trávy v sadech a probíhá výroba senáže z nepodmáčených ploch.

OBILNINY

PŠENICE OZIMÁ (RF 37-61 BBCH, tj. objevení se posledního listu /praporcový list/: poslední list ještě svinutý až počátek květu: první prašníky viditelné)

Z důvodu povodně, nebylo tento týden provedeno pozorování na pozorovacích bodech v okrese Ústí nad Labem.

V okrese Chomutov (Droužkovice, 6. 6.) bylo pozorováno mírné **abiotické poléhání pšenice** po vytrvalých deštích.

První slabý výskyt **padlí pšenice (Blumeria graminis)** byl pozorován v okresech Děčín (Stará Oleška, 5. 6.) a Litoměřice (Roudnice nad Labem, 6. 6.). Lokálně silný výskyt byl zaznamenán v okrese Litoměřice (Slatina, 4. 6.) a silný výskyt byl shledán při náhodném průzkumu v okrese Louny (Černčice u Petrohradu, 6. 5.).

První a zároveň i střední výskyt **pyrenoforové skvrnitosti pšenice (Pyrenophora tritici-repentis)** byl pozorován v okrese Děčín (Stará Oleška, 5. 6.). V okrese Litoměřice (Roudnice nad Labem, 6. 6.) byl pozorován výskyt silný.

V okrese Chomutov (Droužkovice, 6. 6.) byl zaregistrován první výskyt **rizoktoniové hníloby pšenice (Thanatephorus cucumeris)** na spodní části stébel.

První výskyt **stéblolamu pšenice (Oculimacula yallundae)** byl pozorován v okrese Litoměřice (Roudnice nad Labem, 6. 6.).

V okrese Louny (Lipenec, 5. 6.) byl zjištěn první výskyt **žluté rzivosti pšenice (Puccinia striiformis)** a v okrese Litoměřice (Slatina, 4. 6.) byl pozorován výskyt ohniskově silný.

Fungicidní ochranu je třeba usměrnit podle vývoje počasí. Ošetřuje se zpravidla od fáze objevení se posledního listu BBCH 37 do BBCH 51 (metání). Zásahy se provádí zároveň proti celému komplexu listových chorob. Při rozhodování o konkrétním termínu ošetření je vhodné zohlednit rovněž předpokládaný počet ošetření. S cílem oddálit vznik rezistence je nutné střídat fungicidy s odlišným mechanismem působení.

V okrese Louny (Černčice u Petrohradu, 6. 5.) byl při náhodném průzkumu zjištěn silný výskyt dospělců **kohoutků (Oulema ssp.)**. První slabý výskyt larev byl pozorován v okrese Semily (Mašov u Turnova, 4. 6.).

První slabý výskyt **kyjatky travní (Metopolophium dirhodum)** byl shledán v okrese Děčín (Stará Oleška, 5. 6. a Vilémov, 6. 6.).

První slabý výskyt **kyjatky osení (Sitobion avenae)** byl pozorován v okrese Děčín (Vilémov, 6. 6.).

V okrese Louny (Hřivčice, 6. 6.) byl zaregistrován první slabý výskyt **mšice střemchové (Rhopalosiphum padi)** na obou pozorovacích bodech.

Přímá ochrany aficidy a insekticidy je vhodná při výskytu 3 a více mšic na jednu kontrolovanou odnož v období konce metání.

Všeobecně střední poškození listů housenkami **obaleče obilního (Cnephasia pumicana)**, bylo zjištěno v okrese Litoměřice (Evaň, Klapý, Chotěšov, Libochovice a Slatina 4. - 6. 6.).

První výskyt dospělců **třásněnky obilné (Frankliniella tenuicornis)** v klasech byl pozorován v okrese Litoměřice (Roudnice nad Labem, 6. 6.).

JEČMEN OZIMÝ (RF 51-69 BBCH, tj. počátek metání: špička klasu /laty/ vystupuje z pochvy nebo ji proráží bočně až konec květu)

Pozorovací body v okresech Louny a Ústí nad Labem byly ve sledovaném období z důvodu záplav nedostupné.

Při náhodném pozorování bylo v okrese Česká Lípa (Dřevčice, 6. 6.) zaznamenáno silné **abiotické poléhání ječmene** v důsledku předchozích vytrvalých dešťů.

V okrese Litoměřice (Roudnice nad Labem, 6. 6.) byl pozorován první výskyt **foesferiové skvrnitosti ječmene (*Phaeosphaeria avenaria*)** v klasech.

V okresech Děčín (Vilémov, 6. 6.) a Litoměřice (Roudnice nad Labem, 6. 6.) byl zjištěn první výskyt dospělců **kvíatky travní (*Metopolophium dirhodum*)**.

V okrese Děčín (Vilémov, 6. 6.) byl pozorován první slabý výskyt **mšice střemchové (*Rhopalosiphum padi*)**.

Přímá ochrany aficidy a insekticidy je vhodná při výskytu 3 a více mšic na jednu kontrolovanou odnož v období konce metání.

První výskyt larev **obaleče obilního (*Cnephasia pumicana*)** v klasech byl pozorován v okrese Louny (Tuchořicích, 5. 6.).

ŽITO (RF 65 BBCH, tj. střed květu: 50 % prašníků zralých)

V okrese Litoměřice (Křesín, 6. 6.) byl pozorován první výskyt poškození klasů housenkami **obaleče obilního (*Cnephasia pumicana*)**.

PŠENICE JARNÍ (RF 33 BBCH, tj. fáze 3. kolénka: 3. kolénko vzdálené min. 2 cm od 2. kolénka)

Střední výskyt **padlí pšenice (*Blumeria graminis*)** byl pozorován v okrese Louny (Hřivčice, 6. 6.).

JEČMEN JARNÍ (RF 31-37 BBCH, tj. fáze 1. kolénka: první kolénko těsně nad povrchem půdy zjistitelné, vzdálené od odnožovacího uzlu min. 1 cm až objevení se posledního listu (praporcový list): poslední list ještě)

Porosty na mnoha lokalitách jsou převážně nevyrovnané a chlorotické z důvodů **podmáčení** pozemků.

První výskyt **síťovité skvrnitosti ječmene (*Pyrenophora teres*)** byl pozorován v okrese Chomutov (Jirkov, 6. 6.). Téměř všechny porosty v okrese Louny (např. Letov a Lipenec, 5. 6.) vykazují střední výskyt této choroby. Silný výskyt byl zaznamenán v totéž okrese (Telce, 6. 6.). V okrese Litoměřice je výskyt hodnocen jako všeobecný silný (např. Podluský, 6. 6.).

Aplikace listových fungicidů přichází v úvahu při šíření choroby do vyšších listových pater. Nejspíše to bude již ve fázi 30 DC (vzpřimování porostu), obvykle kolem fáze 32-39 DC (2. kolénko až poslední list) výjimečně při počínajícím metání. Za prahovou hodnotu pro nasazení fungicidu lze považovat stav, kdy 20-30 % druhých až čtvrtých listů shora vykazuje napadení. Vzhledem k charakteru fungicidů povolených proti síťovité a okrouhlé skvrnitosti ječmene lze přitom počítat skvrny způsobené touto skvrnitostí a původcem spály ječmene.

V okrese Liberec (Chrastava, 5. 6.) byl pozorován první výskyt **padlí ječmene (*Blumeria graminis*)**. V okrese Litoměřice byl pozorován střední (Sedlec), ale i silný výskyt (Podluský, 6. 6.) tohoto patogenu.

Chemickou ochranu provádíme především od končícího odnožování až po plný vývin posledního listu (fáze 29-39 DC), jestliže většina odnoží má výskyt padlí na některém z horních tří listů. Čím časnější je napadení, tím větší je riziko škod. Fungicidní ošetření se obvykle provádí v kombinaci proti komplexu listových chorob. Je třeba střídát skupiny fungicidních účinných látek s cílem oddálit vznik rezistence patogena.

V okrese Litoměřice (Podluský, 6. 6.) byl také pozorován výskyt prvních dospělců **mšic (*Aphidoidea*)** a **třásněnky obilné (*Frankliniella tenuicornis*)**.

KUKUŘICE (RF 13-17, tj. 3. až 7. list vyvinutý)

V okrese Litoměřice (Mlékojedy u Litoměřic) je pozorovací bod zaplaven.

Chlorotické porosty kukuřice jsou spíše postiženy chladem v době zvýšených srážek. Část pozemků je podmáčených, popřípadě zatopených srážkovou vodou.

LUSKOVINY

BOB OBECNÝ (RF 37 BBCH, tj. 7. internodium viditelné)

V okrese Louny (Telce, 6. 6.) byl pozorován první slabý výskyt strupovitosti bobu (*Didymella fabae*).

HRÁCH SETÝ (RF 34-61 BBCH, tj. 4. internodium viditelné až počátek květu: asi 10 % květů otevřeno)

Porosty hrachu v okrese Louny (Drahomyšl, 5. 6. a Jeřeň, 6. 6.) vlivem vlhkého počasí žloutnou.

V okrese Česká Lípa (Velký Grunov, 6. 6.) byl pozorován první výskyt kyjaty hrachové (*Acyrtosiphon pisum*).

Včasná ochrana hrachu před mšicemi snižuje výskyt viróz až o 50 %. Hodnotí se na 10 místech po 10 rostlinách. Mšice se z každé rostliny oklepou na bílý papír a spočítají.

Ošetření je účelné kdykoliv v průběhu vývoje rostlin při výskytu 3-5 mšic v průměru na jednu rostlinu. Přednostně mají být ošetřeny návětrné okraje porostů.

V Jeřeni byl zaznamenán porost zaplevelený přesličkou rolní (*Equisetum arvense*).

OLEJNINY

ŘEPKA OZIMÁ (RF 65-71 BBCH, tj. plný květ: asi 50 % květů na hlavním stonku otevřených, první korunní plátky již opadávají, až asi 10 % šešulí dosáhlo druhově, resp. odrůdově specifické velikosti)

Z důvodu povodně, nebylo tento týden provedeno pozorování na pozorovacích bodech v okrese Ústí nad Labem.

Lokální zamokření části porostu bylo zaznamenáno na pozorovacím bodě v okrese Chomutov (Všestudy, 6. 6.), cca na 2 ha.

V okrese Chomutov (Droužkovice, 6. 6.) byl pozorován první a zároveň i střední výskyt alternariové skvrnitosti brukvovitých (*Alternaria brassicae*) na spodních listech.

První slabý výskyt larev bejlomorky kapustové (*Dasyneura brassicae*) byl zjištěn v šešulích na okrajích porostu v okrese Semily (Mašov u Turnova, 4. 6.).

V okrese Litoměřice (Podluský, 6. 6.) byl pozorován první slabý výskyt dospělců zápředníčka polního (*Plutella xylostella*).

SLUNEČNICE (RF 15-17 BBCH, tj. 5. až 7. list vyvinutý)

Chlorotické porosty slunečnice jsou především postiženy chladem v době zvýšených srážek.

V okrese Most (Havraň, 5. 6.) byl na pozorovacím bodě pozorován větší výskyt travních plevelů (*Poaceae*).

OKOPANINY

BRAMBORY (RF 21-39 BBCH, tj. vývoj dalších listů až konec prodlužovacího růstu /nad 25 cm/)

Při náhodném průzkumu v okrese Louny (Černochoh, 6. 6.) byl pozorován výskyt virové svinutky bramboru (*Potato leafroll virus*) ve slabé intenzitě.

V okrese Litoměřice (Dolánky, 6. 6.) byl pozorován první výskyt **plísně bramboru** (***Phytophthora infestans***) na pozorovacím bodu i u drobných pěstitelů. Slabý výskyt byl pozorován i při náhodném průzkumu v okrese Louny (Černochoy, 6. 6.).

Na listových stoncích se zprvu mohou vyskytnout ojediněle hnědé, zahrňující skvrny. Na listových úkrojcích se objevují první příznaky na okrajích či špičkách: nažloutlé až světle zelené olejovité skvrny, které záhy hnědnou a zasychají. Na rozhraní zdravého a napadeného pletiva lístku se vytváří přechodná světle zelená zóna, na které se jako za vlhka na rubu vytváří šedobílý plísňový nálet. Za vlhkého počasí se skvrny velmi rychle šíří do horních listových pater a zachvacují celé listy a trsy. Na napadených hlízách vznikají na pokožce nepravidelné, často nenápadné, hnědé až olověně šedé skvrny, které později poněkud propadají. Pod skvrnami se na řezu nachází rezavě hnědé pletivo, neostře ohraničené od pletiva zdravého ("hnědá hniloba"). Tato hniloba později často přechází v hnilobu mokrou (následná infekce bakteriemi), která zničí celou hlízu.

Rozhodující ochranu nať poskytuje nasazení fungicidů. Nať musí být po celou dobu náletu spor chráněna fungicidním přípravkem. Postřiková jícna musí proniknout do porostu, čehož lze dosáhnout nízkou jezdovou rychlostí a dostatečným pracovním tlakem. Pro účinnou a rentabilní ochranu je důležité zejména stanovení termínu prvního ošetření, které vždy má být preventivní, před výskytem choroby. První ošetření se signalizuje u jednotlivých skupin odrůd. Prognózy lze nalézt na portále Státní rostlinolékařské správy v sekci škodlivé organismy, prognózy. V případě, že nejsou k dispozici podklady pro zpracování některé z prognostických metod, lze signalizovat na základě růstové fáze porostu. U odrůd náchylných k výskytu plísně bramborové se první ošetření signalizuje v době zapojování porostu v řádcích a u méně náchylných odrůd při zapojení porostu mezi řádky.

V okrese Chomutov (Droužkovice, 6. 6.) byl pozorován první výskyt dospělců **mandelinky bramborové** (***Leptinotarsa decemlineata***). Silný výskyt dospělců byl pozorován též u drobných pěstitelů v okrese Litoměřice.

Porost se prochází ve směru výsadby a zaznamenává se počet brouků. Počet a délka průchodů se stanoví tak, aby bylo prohlédnuto 0,1 ha, u ploch větších jak 10 ha 0,2 ha, přičemž je nutno porost projít nejméně 4x na různých místech tak, aby bylo podchyceno průměrné napadení.

Chemickou ochranu je třeba zahájit při výskytu 100 brouků, nebo 5000 larev na 1 ha.

ŘEPA CUKROVKA (RF 16-35 BBCH, tj. 6. listů vyvinuto až listy pokrývají 50 % povrchu půdy)

V okrese Litoměřice je pozorovací bod (Mlékojedy u Litoměřic) **zaplaven**.

V okrese Louny (Černochoy, 6. 6.) je porost poškozen **vodní erozí**.

Porosty v okrese Louny (Žatecko) začaly žloutnout vlivem **chlada a dešťů**.

V okrese Litoměřice (Sedlec, 6. 6.) byl pozorován první výskyt **skvrnatičky řepné** (***Cercospora beticola***).

Od července až do sklizně zprvu na nejstarších listech více či méně okrouhlé skvrny, 2-4 mm velké, většinou s červenofialovým okrajem a hnědým nebo naředlým suchým středem. Skvrny mohou při silnějším napadení splývat a následně celé listy zasychají.

Aplikace fungicidu je možná; rentabilitu zásahu však lze očekávat jen při časném šíření choroby, tj. od července. První ošetření se pak doporučuje od poloviny července. Za prahovou hodnotu lze v červenci považovat vytváření ohniska napadení (obvykle na vlhké, závětrné části pozemku) nebo cca 5% napadených rostlin na okrajích porostu. V první polovině srpna lze za prahovou hodnotu pro ošetření považovat např. několik zřetelně napadených míst na 100 m². Pokud bylo provedeno první ošetření v polovině července lze v případě trvajícího ohrožení porostu (teplo, vlhko) ošetření po 2 týdnech opakovat. Ošetřovat v druhé polovině srpna se již nedoporučuje!

V okrese Louny (Černochoy, 6. 6.) byl pozorován první slabý výskyt **viróz** (***Viruses***).

PÍCNINY

TOLICE VOJTĚŠKA (RF 27 BBCH, tj. ukončení prodlužovacího růstu a počátek tvorby pupat - začátek butonizace)

V okrese Louny (Stradonice u Pátku, 6. 6.) byl pozorován střední výskyt **padlí vojtěšky** (*Erysiphe pisi*) a silný výskyt **obecné skvrnitosti vojtěšky** (*Pseudopeziza medicaginis*).

CHMEL (RF 31-39 BBCH, tj. rostliny dosáhly 10 % výšky drátu, až rostliny dosáhly 50 % výšky drátu)

V okrese Litoměřice (Radovesice) je pozorovací bod částečně **zaplaven** srážkovou vodou. V okrese Louny je pozorovací bod nedostupný.

V okrese Louny (Blšany a Petrohrad, 6. 6.) byl pozorován první výskyt **plísně chmele** (*Pseudoperonospora humuli*). Slabý výskyt pak byl pozorován i při náhodném průzkumu (Louny, 6. 6.).

Mladé výhony jsou menší, listy na nich jsou deformované, drobné. Na spodní straně napadených listů bývá povlak šedého mycelia houby. Na listech starších rostlin se tvoří nejdříve zelenožluté nepravidelné skvrnky, které rychle žloutnou a hnědnou, napadené pletivo zasychá. Napadené hlávky jsou otevřeny, listy hnědě zbarvené.

Přímá ochrana se provádí na základě počtu klasovitých výhonů a počtu peronosporových skvrn na listech a podle signalizace postřiku při krátkodobé prognóze. Pro potřebu skutečného chemického ošetření zpracovává rámcovou signalizaci ochranných zásahů podle krátkodobé prognózy Chmelařský institut, s.r.o.

V okrese Louny (Blšany, 6. 6. a Stekník, 5. 6.) byl pozorován první výskyt létavek **mšice chmelové** (*Phorodon humuli*).

V okrese Louny (Blšany, 6. 6.) byl zaznamenán první výskyt **svilušky chmelové** (*Tetranychus urticae*).

Při přemnožení působí zasychání listů chmele a chmelových šištic. Zasychání a odumírání vzrostného vrcholu a výhonů. Důsledkem je snižování asimilační plochy a znehodnocení chmelových šištic. Oslabování rostlin. Výnosové ztráty 1-10 %. Přenos viróz.

Je vhodná průběžná chemická ochrana, vždy na začátku tvorby kolonií larev mšic na rostlinách chmele (na spodní straně mladých, často nerozvitých listů, zejména na návětrné straně rostlin).

Při náhodném průzkumu byl zaznamenán výskyt **šedavky luční** (*Hydraecia micacea*) v okrese Louny (Kryry, 6. 6.).

OVOCNÉ DŘEVINY

Jádroviny

V okrese Chomutov (pozorovací bod Jirkov, 6. 6.) došlo ke zničení feromonových lapačů obaleče zahradního, růžového, jablečného a švestkového.

HRUŠEŇ (RF 71-73 BBA, tj. velikost plodu do 10 mm, opad plodů po květu, až druhý opad plodů /červnový/)

Střední výskyt **strupovitosti hrušně** (*Venturia pyrina*) byl pozorován v okrese Liberec (Pěnčín, 4. 6.). Vzhledem k počasí je pravděpodobnost dalšího rozvoje této choroby.

Ochrana a ošetření – viz strupovitost jableň

V okrese Louny (Žatecko, 3. 6.) byl u drobných pěstitelů pozorován výskyt **rzivosti hrušně** (*Gymnosporangium sabinae*).

Rez hrušně je dvojbytná rez. Hostitelem jsou všechny druhy rodu hrušeň a jalovec. Základem ochrany je dostatečná izolační vzdálenost mezi hostiteli (alespoň 150 m). Ohrožené výsadby je třeba v době před květem a po odkvětu ošetřit fungicidem proti strupovitosti hrušně, který má dobrou vedlejší účinnost proti rzi.

JABLONĚ (RF 71-73 BBA, tj. velikost plodu do 10 mm, opad plodů po květu, až druhý opad plodů /červnový/)

V okrese Děčín (Malšovice) je pozorovací bod nedostupný.

V okrese Louny (Libočany, 5. 6. a Želkovice 6. 6.) byl pozorován nárůst **strupovitosti jabloně (*Venturia inaequalis*)** až na střední výskyt. Střední výskyt byl pozorován i na neošetřených stromech u drobných pěstitelů v okrese Semily (oblast Turnovska) a na pozorovacím bodu v okrese Liberec (Svijanský Újezd, 4. 6.). V důsledku vytrvalých srážek trvá silný infekční tlak této choroby.

Patogen napadá listy, květy a plody, zcela výjimečně i letorosty. Na obou stranách čepelí listů vznikají sazovité různé velké skvrny. Postižená místa nekrotizují a silně napadené listy opadávají. Obdobné skvrny i na květech a plodech. Silně napadené květy a malé plody opadávají. Na větších plodech různé velké a utvářené šedočerné skvrny, v důsledku nestejného růstu postižených a zdravých pletiv dochází k deformacím a praskání plodů. Následně jsou postižené plody napadány hnilobami.

Ochranu je možno provádět preventivně nebo kurativně na základě sledování průběhu infekcí, příp. jako kombinaci obou systémů. Při preventivní ochraně ošetřujeme průběžně po celou dobu nebezpečí primárních infekcí. Podle lokality a podmínek ošetřujeme od vyrašení do června, v intervalu 5 - 14 i více dní. Interval mezi postřiky by měl zohlednit infekční tlak, intenzitu růstu (v období maximální intenzity růstu vývoj 2 - 3 listů týdně) a možnosti použitého fungicidu. Maximální intenzita ochrany musí být v období největšího nebezpečí infekcí (od fenofáze růžového poupěte do cca 1- 2 týdnů po odkvětu). Racionální prevence zohledňuje důsledně průběh počasí. Za suchých period se neošetřuje a ošetří se až před předpokládanou změnou počasí (deštěm). Pokud nastane neočekávaný déšť (proběhne infekce) ošetříme kurativně. Při kurativní (postinfekční) ochraně ošetřujeme až po splnění podmínek pro infekci. Tento systém vychází z poznání vztahu mezi dobou ovlhčení, teplotou a infekcí (Mills, 1951, La Plant, Jones, 1980). K ošetření musí být použity kurativně působící fungicidy, při důsledném dodržování doby kurativní účinnosti.

První slabý výskyt housenek **bejlomorky jabloňové (*Dasineura mali*)** v okrese Semily (Žernov, 4. 6.) byl pozorován ve svinutých koncových listech jabloní.

V okrese Louny (Žatec, 3. 6.) byl u drobných pěstitelů pozorován výskyt **mšice jitrocelové (*Dysaphis plantaginea*)**.

První slabý nálet motýlů **obaleče jablečného (*Cydia pomonella*)** do feromonových lapáků byl pozorován v okrese Semily (Žernov, 4. 6.), silný výskyt byl pozorován v okrese Louny (Židovice u Hnojnic, 3. 6. a 6. 6.).

Signalizace nutnosti a doby ošetření závisí na volbě použitého přípravku. Ovicidy se používají ve dvou až třítydenních intervalech po ukončení květu jabloní, jakmile se zjistí ve feromonových lapačích úlovek 10 a více motýlků na lapák za 3-4 dny. Potřeba ošetření larvicidy se určuje kontrolami kladení škůdce, vizuálními prohlídkami 100 náhodně vybraných plodů. Práh hospodářské škodlivosti jsou 2 vajíčka na 100 náhodně zvolených plodů a k nim přilehlých listů.

První slabý výskyt **obaleče jabloňového (*Hedya nubiferana*)** ve feromonových lapačích byl pozorován v okresech Litoměřice a Louny (Židovice u Hnojnice, 3. 6. a 6. 6.). Silný výskyt byl pozorován v okrese Děčín (Březiny u Děčína, 7. 6.).

Termín larvicidního ošetření je podle signalizace cca 7 - 12 dní po vrcholu letové vlny.

První a zároveň i silný výskyt poškozených plodů jabloní **zobonoskou (*Rhynchites* sp.)** byl pozorován v okrese Děčín (Březiny u Děčína, 7. 6.).

Ošetření je vhodné v průběhu dubna a května při zjištění alespoň 10 brouků zobonosek na 100 oklepaných větví. Větvě se oklepávají v desetidenních intervalech.

První výskyt **obaleče zahradního (*Archips podanus*)** byl pozorován v okrese Chomutov (Jirkov, 6. 6.).

Peckoviny

Stromy peckovin na některých lokalitách shazují výraznou část svých plodů vlivem počasí.

SLIVONĚ (RF 71-73 BBA, tj. velikost plodu do 10 mm, opad plodů po květu, až druhý opad plodů /červnový/)

V okrese Semily (Troskovice, 4. 6.) byl podél silnic pozorován plošný výskyt hálek **roztoče (*Phytoptus similis*)** na listech slivoní.

V případě kalamitního přemnožení je vhodné použití akaricidů netoxických vůči dravým roztočům a užitečnému hmyzu.

V okrese Litoměřice (Dobříň) byl zjištěn první slabý výskyt **svilušky chmelové (*Tetranychus urticae*)**.

Na Chomutovsku (Droužkovice) zatím bez výskytu škodlivých organismů. Zničen byl jeden feromonový lapač na obaleče švestkového.

V okrese Louny (Židovice u Hnojnic, 3. 6. a 6. 6.) byl pozorován první slabý výskyt **obaleče zimolezového (*Adoxophyes orana*)**.

TŘEŠEŇ (RF 71-79 BBA, tj. velikost plodu do 10 mm, opad plodů po květu, až plod dosahuje asi 90 % konečné velikosti)

Na lokalitě Klapý byla tento týden splněna suma efektivních teplot (SET) pro ošetření imag **vtřetle třešňové (*Rhagoletis cerasi*)**. První slabý výskyt byl již zaznamenán v okrese Louny (Židovice u Hnojnic, 3. 6. a 6. 6.).

Ošetření proti imágům vtřetle třešňové je signalizováno v době zvýšeného náletu imág na tyto fólie a ošetření proti vajíčkům a larvám se signalizuje v době maxima vykladení vajíček nebo na začátku líhnutí larev, tj. asi 14-17 dní po začátku výletu imág, udržuje-li se maximální teplota nad 17 °C. Poklesne-li teplota pod tuto hranici, oddálí se ošetření o počet dní s nižší maximální teplotou. Použijí se larvicidní a ovicidní přípravky za předpokladu přesného dodržení ochranných lhůt. Ošetření insekticidem s hloubkovým účinkem se provede pouze při zjištění nejméně 2 vajíček a larev na 100 náhodně odebraných plodů (nepočítat prázdné vpichy do plodů bez vajíček).

Na extenzivně pěstovaných a neošetřených stromech třešní byl v okrese Semily (Kvítkovice, 5. 6.) pozorován plošný výskyt **mšice třešňové (*Myzus cerasi*)**.

VIŠEŇ (RF 73, druhý opad plodů /červnový/)

V okrese Liberec (Pěnčín, 4. 6.) byl pozorován silný výskyt **vtřetle třešňové (*Rhagoletis cerasi*)**.

Drobné ovoce

JAHODNÍK (RF 67 - 85 BBA, tj. vadnutí květů: většina okvětních lístků opadá až první plody získávají odrůdově specifické zbarvení)

V okrese Louny (Postoloprty, 7. 6.) je celá jahodová plantáž **zatopena** vodou z Ohře. Byl zde zjištěn velmi silný výskyt plodů poškozených **šedou hnilobou jahod (*Botrytis cinerea*)**. V okrese Litoměřice (Nové Dvory u Doksan, 6. 6.) bylo zjištěno první silné poškození plodů touto hnilobou.

Ohrožené porosty se ošetřují v období počátku kvetení (2-5 % kvetoucích rostlin) a ošetření můžeme zopakovat podle potřeby, cca za 1 týden.

V okrese Semily (Turnov, 4. 6.) pokračuje slabý výskyt **bílé skvrnitosti listů jahodníku (*Mycosphaerella fragariae*)** - podle náchylnosti odrůd.

Ošetření fungicidy a měďnatými fungicidy. Chemické ošetření se provádí především u množitelských porostů. U produkčních porostů jen při mimořádném ohrožení. Ošetřuje se 1-3 x v intervalu 10-14 dní v období po sklizni. Počet postřiků a interval mezi postřiky by měly zohlednit skutečné ohrožení.

RÉVA VINNÁ (RF 55 BBA, tj. květenství se zvětšuje, jednotlivé kvítky dosud hustě nahloučeny)

Na pozorovacím bodě v okrese Most (Čepirohy) pokračuje slabý výskyt **vlnovníka révového (*Colomerus vitis*)** a probíhá ošetření proti tomuto škůdci. Výskyt imág **obaleče mramorovaného (*Lobesia botrana*)** ve feromonových lapačích nebyl zaznamenán, pouze pokračuje slabý výskyt **obalečika jednopásého (*Eupoecilia ambiguella*)**.

OKRASNÉ DŘEVINY

V okrese Litoměřice (Vědomice, 5. 6.) byl, vlivem velmi vlhkého počasí, pozorován výskyt **nekrotické skvrnitosti listů** po infekci houby **(*Cercospora microsora*)** na lípě srdčité.

V okrese Litoměřice (České Kopisty, 29. 5.) byl pozorován žír na listech okrasných dřevin způsobený **štětconošem trnkovým (*Orgyia antiqua*)**.

ZELENINA

CELER

V okrese Litoměřice (Mlékojedy u Litoměřic) je pozorovací bod **zaplaven**.

ZELÍ (RF 41 BBCH)

V okrese Litoměřice (Keblice, 6. 6.) byl zjištěn první výskyt dospělců **zápředníčka polního (*Plutella xylostella*)**.

OBECNĚ

V okrese Chomutov, podél silnice I. třídy č. 7, v úseku od odbočky na Hrušovany po nově vybudovaný nájezd (Nezabylice, 6. 6.) byly keře ptačího zobu (*Ligustrum*) zcela poškozeny holožirem housenek **předivky (*Yponomeuta sp.*)**. Další stromy a keře až po čerpací stanici PHM směrem na Louny byly silně poškozeny holožirem housenek **bekyně zlatořitné (*Euproctis chrysorrhoea*)**. Tyto lokality, i po upozornění SRS na nutnost ošetření, nebyly ošetřeny.

V okrese Louny (Telce a Peruc, 6. 6.) byl proveden náhodný průzkum, při kterém byl pozorován silný výskyt **bekyně zlatořitné (*Euproctis chrysorrhoea*)**.

V okrese Jablonec nad Nisou (Kokonín, 6. 6.) byla kontrolována lokalita s výskytem **bolševníku velkolepého (*Heracleum mantegazzianum*)** v roce 2012, nyní je opět vzrostlý do výšky 1,5 m a tvoří ohniskově kompaktní porost.

Za Oblastní odbor Louny zpracovali: Luboš Pomichálek
Ing. Aleš Janeček